

*"Consiliul Superior al Magistraturii
este garantul independenței justiției"
(art. 133 alin. 1 din Constituție,
republicată)*

ROMÂNIA

**CONSILIUL SUPERIOR AL
MAGISTRATURII
PLENUL**

HOTĂRÂREA nr. 887
din 14 octombrie 2010

Analizând Proiectul de Lege pentru modificarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 51/2008 privind ajutorul public judiciar în materie civilă, transmis spre avizare de Ministerul Justiției;

În temeiul dispozițiilor art. 38 alin. (3) din Legea nr. 317/2004 privind Consiliul Superior al Magistraturii, republicată, cu modificările și completările ulterioare;

PLENUL CONSILIULUI SUPERIOR AL MAGISTRATURII

HOTĂRĂȘTE:

Art. 1. - Avizează favorabil Proiectul de Lege pentru modificarea

Adresa: București, Calea Plevnei, Nr. 141 B, Sector 6

Tel: 3116900; Fax: 3116901

Web: www.csm1909.ro

*"Consiliul Superior al Magistraturii
este garantul independenței justiției"
(art. 133 alin. 1 din Constituție,
republicată)*

Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 51/2008 privind ajutorul public judiciar în materie civilă, cu observațiile arătate în anexa care face parte integrantă din prezenta hotărâre.

Art. 2. - Hotărârea se comunică Ministerului Justiției, potrivit legii.

Data în București, la 14.10.2010

**PREȘEDINTE,
JUDECĂTOR
FLORICA BEJINARU**

*"Consiliul Superior al Magistraturii
este garantul independenței justiției"
(art. 133 alin. 1 din Constituție,
republicată)*

*Anexă la Hotărârea Consiliului Superior al Magistraturii
nr. 887 din 14 octombrie 2010*

AVIZ

referitor la **Proiectul de Lege pentru modificarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 51/2008 privind ajutorul public judiciar în materie civilă**

În urma examinării Proiectului de Lege pentru modificarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 51/2008 privind ajutorul public judiciar în materie civilă;

CONSILIUL SUPERIOR AL MAGISTRATURII

În temeiul art. 38 alin.(3) din Legea nr. 317/2004 privind Consiliul Superior al Magistraturii, republicată, cu modificările ulterioare, în baza Hotărârii nr. 887 din 14 octombrie 2010 a Plenului Consiliului Superior al Magistraturii,

Avizează favorabil Proiectul de Lege pentru modificarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 51/2008 privind ajutorul public judiciar în materie civilă, cu următoarele observații:

1. Aspectele care fac obiectul modificărilor propuse, respectiv reconsiderarea categoriilor de persoane care beneficiază de ajutorul public judiciar și reducerea plafonului maxim în limita căruia acesta se acordă nu ridică probleme de legalitate, ci reprezintă măsuri de oportunitate, în vederea asigurării resurselor bugetare.

Totuși, trebuie menționat că, deși măsurile propuse sunt justificate din punct de vedere economic în contextul reducerii surselor de finanțare și a dificultăților generale legate de efectele crizei economice, se impune ca reglementarea să asigure respectarea dreptului la un proces echitabil, prevăzut de art. 6 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului, prin garantarea dreptului de acces la justiție.

În explicitarea acestui drept, în doctrina dreptului european, dreptul de acces la un tribunal este înțeles ca un ***drept de acces concret și efectiv***, care presupune ca justițiabilul să beneficieze de o posibilitate clară și concretă de a contesta atingerea adusă drepturilor sale

Pornind de la premisa că drepturile fundamentale trebuie garantate într-o manieră concretă și reală, iar nu iluzorie și teoretică, imposibilitatea concretă de sesizare a unei instanțe de către persoana interesată constituie o încălcare a dreptului acesteia de acces la justiție.

Pe cale de consecință, reconsiderarea categoriilor de persoane cu vocație să se

Adresa: București, Calea Plevnei, Nr. 141 B, Sector 6

Tel: 3116900; Fax: 3116901

Web: www.csm1909.ro

*"Consiliul Superior al Magistraturii
este garantul independenței justiției"
(art. 133 alin. 1 din Constituție,
republicată)*

*Anexă la Hotărârea Consiliului Superior al Magistraturii
nr. 887 din 14 octombrie 2010*

califice pentru obținerea ajutorului public judiciar prin scăderea plafonului maxim de venit sub care justițiabilii au dreptul de a obține sprijin de la stat va afecta caracterul efectiv și concret al dreptului de acces la justiție pentru o serie de persoane cu venituri reduse, al căror venit pe membru de familie este situat între 600 și 800 lei.

Este de remarcat modificarea propusă a art. 7, în sensul ca în privința taxei judiciare de timbru, judecătorul să aibă posibilitatea de a aprecia, în speță, dacă o anumită taxă de timbru stabilită la valoare are un quantum rezonabil și, în cazul unor valori foarte ridicate, de a dispune reducerea acesteia până la un nivel rezonabil, fără a fi limitat în decizia sa de plafonul stabilit prin art. 7.

Totuși, această modificare va produce efecte limitate, doar în privința categoriilor de persoane pentru care este permisă acordarea ajutorului public judiciar, în cazul persoanelor cu venituri peste plafonul stabilit nefiind posibilă nici un fel de reducere a taxei judiciare de timbru. Excluderea acestor categorii de persoane de la posibilitatea acordării oricărei forme de ajutor public judiciar ar putea genera, în practică, încălcări ale art. 6 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului, în condițiile în care taxa de timbru stabilită ar reprezenta o sarcină excesivă pentru acestea. Sub acest aspect, trebuie avută în vedere și împrejurarea că, urmare a majorării taxelor judiciare de timbru prin Legea nr. 276/2009, numărul de cereri de acordare a ajutorului public judiciar a crescut în mod semnificativ.

Orice diminuare a plafonului minim de venit sub care justițiabilii au dreptul de a obține sprijin de la stat ar fi în contradicție cu însuși motivul pentru care O.G. nr. 51/2008 a fost adoptată, anume transpunerea Directivei Consiliului Uniunii Europene nr.2003/8/CE, care prevede pentru statele membre obligația asigurării unor standarde minime pentru ca sistemul de asistență judiciară să fie considerat ca asigurând cetățenilor un acces efectiv la justiție.

În consecință, se impune modificarea acestui act normativ, nu în sensul reducerii numărului de persoane care pot beneficia de ajutorul public judiciar, ci al extinderii acestor prevederi și față de persoanele juridice, pentru înlăturarea caracterului discriminatoriu al acestora. Astfel, spre deosebire de persoanele fizice, care pot beneficia de ajutor public judiciar sub toate formele prevăzute de art. 6 din O.U.G. nr. 51/2008, persoanele juridice nu pot beneficia decât de reduceri, eşalonări sau amânări pentru plata taxelor judiciare de timbru.

2. Art. II din proiectul de lege încalcă principiul neretroactivității legii, deoarece modificările preconizate aduc atingere drepturilor persoanelor care au formulat deja cereri de acordare a ajutorului public judiciar cu respectarea cerințelor legii în vigoare la data introducerii cererii. Dispozițiile care prevăd condițiile de admisibilitate a cererii de ajutor public judiciar nu pot fi considerate norme de procedură, de imediată aplicare. În consecință, normele care guvernează soluționarea unei astfel de cereri trebuie să fie cele în vigoare la momentul formulării unei astfel de cereri, de cele mai multe ori amânarea

Adresa: București, Calea Plevnei, Nr. 141 B, Sector 6

Tel: 3116900; Fax: 3116901

Web: www.csm1909.ro

*"Consiliul Superior al Magistraturii
este garantul independenței justiției"
(art. 133 alin. 1 din Constituție,
republicată)*

*Anexă la Hotărârea Consiliului Superior al Magistraturii
nr. 887 din 14 octombrie 2010*

soluționării nefiind imputabilă petentului.

3. La art. 8 se impune modificarea și sub aspectul cuantumului venitului, în sensul ca la soluționarea cererii de ajutor public să se țină cont nu doar de veniturile solicitantului și ale membrilor familiei sale, ci și de bunurile pe care acesta le deține în proprietate.

4. Se impune, totodată, ca în situația în care prin cererea de chemare în judecată se urmărește recuperarea unor valori importante, dacă partea a beneficiat de ajutor public judiciar în orice formă, să fie obligat într-un anumit termen de la recuperarea acestor valori să achite statului sumele de care a fost scutit.

5. La art. 16 din lege, la alin. (3) s-ar impune modificarea în sensul că ajutorul public judiciar poate fi refuzat și în situația în care cererea de chemare în judecată este vădit nelegală sau netemeinică.

6. În ceea ce privește posibilitatea modificării prin hotărâre de Guvern a limitelor de venit și a limitei maxime ce se poate acorda ca ajutor public judiciar, o astfel de soluție ar lipsi de previzibilitate actul normativ, condițiile de acces la justiție fiind modificate facil.

7. Se atașează prezentului aviz un formular pentru ajutor public judiciar, propus de instanțe.

**PREȘEDINTE
JUDECĂTOR
FLORICA BEJINARU**

FORMULAR
pentru cerere de ajutor public judiciar

Instrucțiuni:

- 1) Înainte de completarea formularului cererii, vă rugăm să citiți cu atenție aceste instrucțiuni.
- 2) Persoana care completează cererea trebuie să ofere toate informațiile solicitate în acest formular.
- 3) Orice informație imprecisă, inadecvată sau incompletă poate întârzia procedura soluționării cererii dumneavoastră.
- 4) Includerea unor informații false sau incomplete în cerere poate avea consecințe legale, iar cererea pentru asistență judiciară poate fi respinsă, putând fi atrasă, de asemenea, răspunderea penală.
- 5) Vă rugăm să atașați toate documentele doveditoare.
- 6) Vă rugăm să datați și să semnați cererea.

A1. Datele personale ale solicitantului

Numele și prenumele

.....
Data și locul nașterii

.....
CNP

.....
Domiciliul

A2. Dacă este cazul, datele personale ale reprezentantului legal (părinte, tutore, curator etc.) (se completează în cazul în care solicitantul este reprezentat legal)

Numele și prenumele

.....
Data și locul nașterii

.....
CNP

.....
Domiciliul

B. Informații privitoare la litigiul pentru care se solicită asistența judiciară

Valoarea litigiului, dacă aceasta poate fi exprimată în bani.

.....

C. Vă rugăm specificați ce cheltuieli ar trebui să acopere cererea de acordare a asistenței judiciare (se bifează):

- ☐ a) asistență prin avocat;
- ☐ b) plata expertului;
- ☐ c) plata traducătorului sau a interpretului folosit în cursul procesului;
- ☐ d) plata onorariului executorului judecătoresc;
- ☐ e) scutiri, reduceri, eşalonări sau amânări la plata taxelor judiciare prevăzute de lege, inclusiv a taxelor datorate în faza de executare silită.

D. Situația familială

Veți indica mai jos numele „**membrilor de familie**”, în sensul art. 5 alin. 2 din OUG nr. 51/2008, care se încadrează în următoarea situație:

- soțul/soția
- copiii sau alți descendenți în linie dreaptă în vârstă de până la 18 ani aflați în întreținerea dvs.
- copiii sau alți descendenți în linie dreaptă în vârstă de peste 18 ani, dar nu mai mult de 26 de ani, dacă se află în continuarea studiilor și în întreținerea solicitantului.....
- persoana care are domiciliul ori reședința comună și gospodărește împreună cu dvs.

E. Informații financiare

Vă rugăm oferiți toate informațiile financiare despre dumneavoastră, soțul/soția dumneavoastră și toate persoanele indicate la **punctul C** mai sus, prin *depunerea de înscrisuri recente corespunzătoare celor două luni anterioare formulării cererii de acordare a asistenței judiciare.*

Totodată, veți indica mai jos sumele obținute sub diferite forme, *de dvs. și de membrii familiei dvs.*, corespunzătoare lunii anterioare formulării cererii de acordare a asistenței judiciare:

1. Salarii, indemnizații, onorarii
2. Profit din activități comerciale sau dintr-o activitate independentă și altele asemenea.....

3. Pensii
4. Sumele primite în mod periodic, cum ar fi chiriile și obligațiile de întreținere,rente
.....
5. Beneficii din partea statului, cum ar fi:
- 5.1. alocații
- 5.2. ajutor de șomaj și asigurări sociale
6. Venituri provenite din drepturile asupra unor bunuri mobile sau imobile (închirieri, cedarea dreptului de folosință sau de uzufruct)
.....
7. Orice alte venituri
8. Veți indica orice alte imobile pe care le dețineți în afara celui în care locuiți:
- 8.1. Altă clădire, cu orice fel de destinație
- 8.2. Terenuri
9. Economii (depozite în bani)(veți indica numai cuantumul sumei).....
10. Acțiuni
11. Veți indica obligațiile de întreținere sau de plată pe care le aveți

F. Cererea va fi însoțită și de o declarație pe propria răspundere a Dvs., scrisă olograf (nu este necesar să fie notarială) în sensul de a preciza dacă în cursul ultimelor 12 luni ați mai beneficiat de ajutor public judiciar, în ce formă, pentru ce cauză, precum și cuantumul acestui ajutor.

G. Vă aducem la cunoștință faptul că, dacă instanța constată că cererea de ajutor public judiciar a fost făcută cu rea-credință, prin ascunderea adevărului, va obliga, prin încheiere, pe cel care a beneficiat nejustificat de ajutor public judiciar la restituirea cu titlu de despăgubire a sumelor de care a fost scutit, precum și la o **amandă în cuantum de până la 5 ori suma pentru care a obținut nejustificat scutirea.**

H. Totodată, vă aducem la cunoștință faptul că instanța poate dispune, odată cu soluționarea cauzei, obligarea părții care a beneficiat de ajutor public judiciar la restituirea, în tot sau în parte, a cheltuielilor avansate de către stat, dacă prin comportamentul nediligent avut în timpul procesului a cauzat pierderea procesului ori dacă prin hotărâre judecătorească s-a constatat că acțiunea a fost exercitată abuziv.

I. În situația în care, prin hotărâre judecătorească definitivă și irevocabilă, beneficiarul ajutorului public dobândește bunuri sau drepturi de creanță a căror valoare, respectiv quantum, depășește de 10 ori quantumul ajutorului public acordat, **acesta este obligat să restituie ajutorul public.**

J. Declar pe propria răspundere că informațiile oferite sunt adevărate și complete și îmi asum obligația de a declara de îndată autorității competente să soluționeze cererea orice schimbări survenite în situația mea financiară.

Data

Semnătura
